

Digitalt utenforskap (BankID/eID)

Ingvild Østerby, juridisk rådgiver

Elektronisk identifikasjon (eID)

Høyeste sikkerhetsnivå

BankID

Buypass

Commfides

Betydelig sikkerhetsnivå

MinID

Samfunn for alle

Elektronisk identifikasjon (eID)

Høyeste sikkerhetsnivå

BankID

Strengt personlig
Kostnadsfritt

Buypass

Strengt personlig
Kr. 989 over tre år

Commfides

Strengt personlig
Kr. 1180 over tre år

Betydelig sikkerhetsnivå

MinID

Samfunn for alle

Hvem snakker vi om?

- **Personer med utviklingshemming**
  - Kognitiv funksjonsnedsettelse
  - Ulike grader - lett, moderat, alvorlig og dyp
  - Like ulike som andre

Hvem snakker vi om?

- Personer med utviklingshemming
  - Kognitiv funksjonsnedsettelse
  - Ulike grader - lett, moderat, alvorlig og dyp
  - Like ulike som andre
- Lever vanlige liv

Hvem snakker vi om?

- Personer med utviklingshemming
  - Kognitiv funksjonsnedsettelse
  - Ulike grader - lett, moderat, alvorlig og dyp
  - Like ulike som andre
- Lever vanlige liv
- I digital sammenheng kan man skille mellom to grupper:
  - De som kan bruke eID selv, med eller uten veiledning
  - De som ikke kan bruke eID selv

Hva opplever våre medlemmer?

- Personer som kan bruke BankID selv, med eller uten veiledning
  - Kan huske passord og holde det hemmelig
  - Kan betjene eID på app eller brikke, men noen trenger hjelp til å forstå tekst eller støtte til hvilken informasjon som skal fylles ut hvor.
  - Oppfyller ofte vilkårene for eID på høyeste sikkerhetsnivå
  - Opplever ofte å få blankt avslag fra banken - som regel muntlig
  - Begrunnelsen er ofte at personen har utviklingshemming eller har verge
  - Ikke alle har verge

Hva opplever våre medlemmer?

- Personer som kan bruke BankID selv, med eller uten veiledning
  - Kan huske passord og holde det hemmelig
  - Kan betjene eID på app eller brikke, men noen trenger hjelp til å forstå tekst eller støtte til hvilken informasjon som skal fylles ut hvor.
  - Oppfyller ofte vilkårene for eID på høyeste sikkerhetsnivå
  - Opplever ofte å få blankt avslag fra banken - som regel muntlig
  - Begrunnelsen er ofte at personen har utviklingshemming eller har verge
  - Ikke alle har verge
- Personer som ikke kan bruke BankID selv
  - Kan ikke oppfylle kravet om personlig bruk
  - Kan ikke oppfylle avtale om BankID, Buypass eller Commfides
  - Får ikke tilgang til eID på høyeste sikkerhetsnivå
  - Har ofte verge, men vergen har ikke tilgang

Konsekvenser av å mangle eID på høyeste sikkerhetsnivå

- Samfunnet har i stor grad blitt digitalisert.
- Uten eID på høyeste sikkerhetsnivå får man ikke tilgang til mange offentlige og private tjenester eller informasjon.
- På noen offentlige tjenester kan man benytte eID på lavere sikkerhetsnivå. Det begrenser også hvilken informasjon du kan få tilgang til. For eksempel på nav.no.
- Kan medføre økte kostnader, fordi man må akseptere papirbaserte eller andre dyrere løsninger.
- Det tar lang tid og krever mye jobb å finne frem til informasjon og benytte tjenester, som er lett tilgjengelig for andre.
- Stenges ute fra tilbud som er rettet mot allmennheten.

Eksempler

- Helsenorge.no - særlig relevant under covid-19 pandemien
- Nav.no - tilgang til vedtak, informasjon om utbetaling mm.
- Altinn.no - tilgang til skattemelding
- Vegvesen.no - omregistrere bil
- Digipost og andre elektroniske postkasser - eksempler på inkassovarsel
- Registrering og bruk av Vipps
- Registrering av Trumf-medlemsskap
- Oppkobling til el-billader
- Betaling ved netthandel eller i apper - for eksempel kollektivtransport
- Registrere og betjene «Alltid e-faktura»

Hva sier våre medlemmer?

- Det er frustrerende og slitsomt å måtte jobbe så hardt for å gjøre det som andre kan gjøre så enkelt

Hva sier våre medlemmer?

- Det er frustrerende og slitsomt å måtte jobbe så hardt for å gjøre det som andre kan gjøre så enkelt
- Det flaut og leit å ikke kunne gjøre som andre

Hva sier våre medlemmer?

- Det er frustrerende og slitsomt å måtte jobbe så hardt for å gjøre det som andre kan gjøre så enkelt
- Det flaut og leit å ikke kunne gjøre som andre
- Jeg føler meg utenfor

Hva sier våre medlemmer?

- Det er frustrerende og slitsomt å måtte jobbe så hardt for å gjøre det som andre kan gjøre så enkelt
- Det flaut og leit å ikke kunne gjøre som andre
- Jeg føler meg utenfor
- Jeg føler meg diskriminert

Hva sier våre medlemmer?

- Det er frustrerende og slitsomt å måtte jobbe så hardt for å gjøre det som andre kan gjøre så enkelt
- Det flaut og leit å ikke kunne gjøre som andre
- Jeg føler meg utenfor
- Jeg føler meg diskriminert
- Jeg tror ikke på at det ikke finnes noen løsninger med all teknologien som finnes

Hva gjør NFU?

- NFU har tatt opp problemstillingen siden 2015
- Svarer på høringer
  - August 2022: høring om strategi for eID i offentlig sektor
- I mai 2022 sendte vi inn tre klager til Diskrimineringsnemnda
  - En klage mot kommunal- og distriktsdepartementet
  - En klage mot DNB
  - En klage mot Sbanken

*Norsk Forbund for
Utviklingshemmede*

Samfunn for alle